

CENY PRZEMUMERATY:

„Gazeta Poranna“ 1 Mk. „Gazeta Wieczorna“ 70 Gr.
 W prenumeracie miesięcznej: „Gazeta Poranna“ wraz z przesyłką pocztową 20 Mk. „Gazeta Wieczorna“ wraz z przesyłką pocztową 14 Mk. — Oba wydania („Poranna“ i „Wieczorna“ z przesyłką pocztową 32 Mk.

Ogłoszenia

przyjmuje Administracja, ul. Sokoła 4, gdzie też udziela się bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i porady w sprawach reklamy, w szczególności przy układaniu treści ogłoszeń.
 W Warszawie należy pisać: „Gazeta Poranna“ i „Gazeta Wieczorna“ w Biurze dzienników „Przed“, ul. Włók 1. 18.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokoła 4/L. Rękopisów nie zwraca się. — Biuro Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 5137.

Lwów, piątek 19 marca 1920

Rok XI

Berlin w ognjach wojny domowej!

Próby konsolidacji rozbite! — W walkę wmieszal się nowy element: komuniści stawiają ultimatum! — 18 tysięcy komunardów gotowych do ataku! — Wycie syren wszystkich fabryk wzywa do walki! — 40 tysięcy żołnierzy reakcyjnych gotuje się do krwawego boju!

Grzmot armat szaleje nad Berlinem!

Na marginesie listu Radka.

Węzeł niemiecko-polsko-rosyjski.

Lwów, 18 marca.

W poprzednich urwagach o zamachu stanu w Berlinie dotknęliśmy groźnego pytania o wpływie, jaki może on wyrzucić na wzmocnienie starych związków niemiecko-rosyjskich z ostrzem, zwróconem przeciw Polsce.

List Radka do przedstawicieli polskiej partii socjalistycznej dotyka tej kwestyi. Jest on wogóle ciekawy i aktualny, jakkolwiek napisał go Radek jeszcze 22 stycznia, to znaczy jeszcze przed wysłaniem sowieckich not pokojowych do Polski, których zresztą sam Radek jest niewątpliwie współautorem.

Radek już wtedy, w styczniu, wracając z Niemiec przewidywał wybuch reakcyi niemieckiej i kuł z niej argument, który jego zdaniem, powinien decydować o nastroju pokojowym Polski wobec Rosyi sowieckiej. Oto, co Radek pisze:

„Ciekawe jest to, że polityka polska nie widzi realnego niebezpieczeństwa grożącego jej z zachodu, że upojona zdobyczami wersalskiego pokoju, nie liczy się wcale z tym faktem, że Niemcy stoją przed prawdopodobieństwem odkrytej reakcyi, która nie tylko nie przejednała się z myślą istnienia państwa polskiego, lecz przejednać się z niem nie może, bo widzi w niem niebezpieczeństwo dla obrachunku z Francją. Zwycięstwo reakcyi niemieckiej — czy to w drodze wyników lipcowych wyborów, czy to przez zamach stanu, będzie przejściowem. Ale ile miesięcy taka przejściowa epoka może trwać, przed jakie obronne zadania postawi państwo polskie, kto może powiedzieć. W tej sytuacji rzucać się na wschód jest szaleństwem z punktu widzenia tej polityki, której polityką ta ma służyć“.

Jest to niewątpliwie najważniejszy istotnie argument za pokojem z Rosją, i jedyny może szczerzy, a nie dyplomatyczny ustęp listu.

A jednak i on nie daje odpowiedzi na pytanie, które dla nas dzisiaj jest najważniejsze: przecież zaszczyt się bolszewizm, jako potęga, na gruncie rosyjskim, tylko dzięki p parciu hohenzollernow-

(Ciąg dalszy na str. 2 i 3)

W Berlinie szaleje wojna domowa!

O w pół do jedenastej w nocy Komunardzi rozpoczęli atak! — Nowy rząd obalony! — Kapp i Luettwitz uciekli!

Wielki zamach komunistyczny w toku!

Wiedeń, 17. marca.

(PAT). (B. K. ze Sztutgartu). Rząd Rzeszy oświadczył wczoraj, że wiadomość o rzekomem zawarciu kompromisu z uzurpatorami berlińskimi, jest nieprawdziwa. Rząd Rzeszy stoi na stanowisku, że może być tylko mowa o ich bezwzględnej kapitulacyi. Kanclerz Rzeszy zakomunikował przedstawicielom prasy, że zamiary uzurpatorskie dały się poznać już w rozmowie z Luettwitzem. Luettwitz oświadczył, że „Reichswehr“ nie może być więcej zredukowaną, przeciwnie, należałoby wojskowe urządzenia rozszerzyć i przygotować broń do ewentualnej przyszłej wojny.

Wiedeń, 17. marca.

(PAT). Dzienniki wiedeńskie zamieszczają nocne depeze z Berlina, w których jest powiedziane, że komuniści postanowili wyzyskać sytuację, aby proklamować rząd rad. Komuniści i niezawisli socjaliści połączyli się do wspólnej akcyi i wystosowali do Kappa ultimatum, w którym go wzywają, by do godz. 9 wieczorem ustąpił, gdyż w przeciwnym razie będzie dyktatura wojskowa zaatakowana siłą zbrojna. Przywódcy niezawisłych socjalistów i komuniści oświadczyli, że 18.000 robotników berlińskich jest uzbrojonych. Od godz. 10 wieczór syreny fabryczne wzywają robotników na miejsce zbrojne. Sytuacja jest bardzo poważna: oczekują w nocy krwawych zająć. General Luettwitz wydał odezwę przeciwko bolszewizmowi i zgromadził wojska, które liczą 30 do 40 tysięcy żołnierza. Zamierza on poskromić krwawo powstanie komunistyczne. Późną nocą (godz. 10.30), donoszą dzienniki wiedeńskie z Berlina, że słychać tam strzały armatnie. Dalsze szczegóły są nieznanne.

Wiedeń, 17. marca.

(PAT). „N. Fr. Presse“ z Berlina: Słychać, że Kapp i Luettwitz opuścili Berlin w samochodzie. Na dziś w nocy przygotowany jest wielki zamach komunistyczny.

sko-junkierskiemu. Reakcyja pruska w Niemczech, którą Radek przewidywał, a która dzisiaj jest faktem, może napowrót te związki z bolszewizmem odnowić. Wskazaliśmy zaś w ostatnim swym artykule, że przypadek historyczny chce, że jeden z dyktatorów Prus junkierskich, Walther von Rathenau, właśnie przed paru dniami wyjechał do Moskwy. A propos tej podróży jeszcze raz należy podkreślić kapitalną sceneryę najbliższych rokowań w Moskwie, które ze strony niemieckiej jawnie, czy pół-oficyalnie prowadzić będzie v. Rathenau, a ze strony angielskiej jeden z przewodników konserwatystów siedmziesięcioletni Balfour.

„Les extremes se touchent“, mówi przysłowie, jednak zetknięcie tego rodzaju przeciwieństw stanowi osobliwą niespodziankę; może spowoduje ono prawdziwy pokój świata, ale może również spowodować nową burzę.

Jeden z punktów styczności konserwy niemieckiej i rosyjskiej bolszewików wysuwa się odrazu na front. Jest jasny i stanowczy. To ten, w którym sam Radek mówi, że reakcyja niemiecka nie pogodziła się z istnieniem prawdziwie niepodległej Polski. Radek twierdzi wprawdzie, że Rosya sowiecka fakt ten uznaje bez żadnych zastrzeżeń, a „Robotnik“ warszawski, który list Radka „in extenso“ wydrukował, widzi w liście dowód nawet, że Rosya sowiecka szczerze i gwałtownie potrzebuje pokoju. „Robotnik“ wpada w sprzeczność, o kilka wierszy bowiem niżej stwierdza, że jednak komuniści polscy nie mogą się pogodzić z faktem istnienia niepodległej Polski. A przecież komuniści polscy mają wielki wpływ na politykę Rosyi sowieckiej wobec Polski, i odwrotnie sowieci mają wpływ na hasła głoszone przez naszych komunistów.

Widzimy więc, że mimo zapewnienia Radka, Walther v. Rathenau może odświeżyć i wzmocnić wśród komisarzy sowieckich te prądy tradycyjne, które naturalnie i zawsze biorą górę u każdego Rosyanina w stosunku do Polski, nawet wbrew woli Radka i tych, co z nim jednakowo myślą.

Zagadnienie pokoju Polskiej z Rosyą sowiecką byłoby niewątpliwie o wiele łatwiejszem, gdyby nad Polską nie wisiała zawsze z mora porozumienia rosyjsko-pruskiego choćby krytym sztychem. Dowodów na to w historii polityki pruskiej czy to w stosunku do Francyi, czy do Polski, taka masa, że ich nawet przytaczać nie warto. Prusy reakcyjne zawsze oparły się o Rosyę, choćby kosztem innych ofiar, byle mieć poparcie przeciw Francyi i Polsce.

Jest jeden jeszcze punkt listu Radka, który również odsłania inne jeszcze możliwości porozumienia niemiecko-rosyjskiego. „Randstaaten“ niemieckie, z czasów wojny, i ich idea przyszły do skutku wbrew partjom junkiersko-militarnym. Jakkolwiek postanowione, miały one w wykonaniu przez czynniki państwowe prusko-niemieckie stać się fikcją bez treści, parawanem na czas wojny dla zamaskowania celów zabobnych.

Reakcyja niemiecka zwraca się z wielokrotnością przeciw takim państwom, chciałaby mieć z nich pomocny wiodący w głąb Rosyi. W Finlandyi miał panować książę niemiecki, drugi znowu na Litwie, nie mówiąc o tem, że Łotwa miała się stać prostrą prowincyą niemiecką. Otóż ciekawem jest dla myśli bolszewickiej, że i ona jest przejęta odrazu ku tym wszystkim „Randstaaten“, jakkolwiek uznawała już niepodległość Estonii. Radek p gardliwie mówi o gotowości Rosyi sowieckiej do pertraktowania z Polską nawet o „sławetnej idei ratowania polskiej cywilizacji za pomocą Randstaatu (państwa białoruskiego) z błota pińskiego.

Reakcyjne Niemcy — oparte znowu na przemysle i handlu o wielkiej ekspansyi, wobec zamkniętej drogi na zachód i oceany, będą chciały ze wzmożoną siłą rozlać się po przesłaniach Rosyi. A przeszkodą ku temu poważną jest znowu Polska i cała idea polska oparta o związek państw powstałych na zachodnich ziemiach dawnego rosyjskiego imperyum.

Tu, zdaje się, tkwić klucz całej sytuacji. Żywotność tego związku przypominającego, ba nawet przetrastającego ramy idei jagiellońskiej, o ile istotnie okaże się realną, opiera się nawet w obec groźby nowego przymierza rosyjsko-niemieckiego. Wolność prawdziwa narodów na podstawie słabego demokracji, może być przeciwstawio-

na idei bolszewickiej, zrodzonej z nieprawego związku radykalnych i terrorystyczno-socjalistycznych fantazyj z systemem politycznym starych Prus wobec Rosyi. O tem Radek mówi.

J. B.

Ostatnie próby ratowania się obu starych rządów! Rząd Kappa ustąpił. — Ebert oddaje władzę wojskową w ręce reakcyj- nistów.

Berlin, 17. marca.
(PAT). (Wolff). Kanclerz Kapp komunikuje:
Ponieważ rząd Eberta zdecydował się na zasadnicze dopełnienie postulatów, których odrzucenie w dniu 13. bm. doprowadziło do utworzenia nowego rządu, uważa rząd swoją misję za skończoną i ustępuje, oddając swoją władzę wykonawczą w ręce głównodowodzącego. Rząd Kappa kieruje się w tym wypadku przeświadczeniem, że rozpaczliwe położenie ojczyzny wymaga skupienia

wszystkich sił i środków przeciwko niebezpieczeństwu bolszewickiemu.

Berlin, 17. marca.
(PAT). (Wolff). Rząd Eberta zaakceptował zasadnicze warunki Kappa i zgodził się zasadniczo na to, aby grożące państwu niemieckiemu niebezpieczeństwo stłumione zostało przez gen. Luettwitza. W rozmaitych punktach państwa przyszło do mniejszych utarczek.

Burza antyreakcyjna ogarnia całe Niemcy!

PODSEKRETARZE STANU NIE CHCĄ PEŁNIC SŁUŻBY.

Kraków, 17. marca.
(PAT.) Rad z Berlina. B. Wagnera ze Sztutgartu: Podsekretarze stanu wszystkich ministerstw w Berlinie, generalni sekretarze i dyrektorowie departamentów odmówili nowemu rządowi pełnienia służby.

KRWAWE STARCIE NA ULICACH BERLINA.

Berlin, 14. marca.
(PAT.) Także i w dniu dzisiejszym przyszło w rozmaitych częściach miasta do krwawych starć. Ogółem zabitych zostało 6 osób, bardzo wiele osób jest rannych.

Kraków, 17. marca.
(PAT.) Rad z Berlina. B. Wolffa z Drezna: Wczoraj popołudniu przyszły na wielu punktach miasta do krwawych starć z wojskiem. Szczególnie zacięta walka toczyła się koło urzędu telegraficznego. O godz. 7 wieczór poddała się obsada urzędu telegraficznego. Do godz. 1. w noc zgłoszono 50 zabitych.

STRAJK GENERALNY W ESSEN I LIPSKU.

Poznań, 17. marca.
(PAT.) W Hamburgu, Essen i Lipsku został ogłoszony strajk generalny; również we Wrocławiu oczekują lada chwila strajku generalnego.

I W SZTUTTGARCIE ROZPOCZĄŁ SIĘ STRAJK.

Stuttgart, 14. marca.
(PAT.) Uchwalony przez zaw. związki robotnicze dwudniowy strajk generalny rozpoczął się w dniu dzisiejszym.

PRZECIWKONTREWOLUCYI.

Poznań, 17. marca.
(PAT.) (Radio). Oprócz trzech państw południowych, oświadczyły się przeciw rewolucyi rządy w Darmstademie, Dreźnie i Hamburgu.

DYSTRYKTY ROBOTNICZE I PORTY PRZECIWK RZĄDOWI KAPPA.

Kraków, 17. marca.
(PAT.) Rad'o z Lyonu. Wedle doniesień z Berlina, Kapp nie zdołał dotąd utworzyć minister-

stwa. Ma on za sobą tylko Prusy wschodnie, Śląsk, Meklenburg i część Bawaryi. Natomiast dystrykty robotnicze i porty są przeciwko przewrotom, zwłaszcza Hamburg, Brema, Altona, Chemnitz i Norymberg. W poniedziałek przyszło w różnych miejscowościach do krwawych starć. W Berlinie musiało interweniować wojsko przy użyciu broni palnej, podobnie jak w Lipsku i Kilonii.

WOJSKA HAMBURGA PODDAŁY SIĘ ZNOWU RZĄDOWI EBERTA.

Kraków, 17. marca.
(PAT.) Rad z Wiednia. Wedle doniesień z Hamburga, okolice wiekiego, Hamburga pozostają pod władzą dawnego rządu. Wojska w Altonie, które dotychczas stały pod komendą nowego rządu, osunęły swoich oficerów i poddały się władzy dawnego konstytucyjnego rządu. Innych oficerów internowano.

RZĄD HESKI NIE UZNAJE DYKTATURY BERLIŃSKIEJ

Poznań, 17. marca.
(PAT.) (Radio z Wiednia). Z Darmstadtu donoszą: Rząd heski wydał proklamacyę, w której oświadcza, że nie przyjmuje absolutnie do wiadomości powstania nowej dyktatury berlińskiej.

SEJM BAWARSKI PRZYJĄŁ USTĄPIENIE RZĄDU.

Kraków, 17. marca.
(PAT.) (Radio z Wiednia). Z Monachium donoszą 16. bm. Sejm bawarski zebrał się dziś na krótkie posiedzenie w celu przyjęcia do wiadomości ustąpienia dotychczasowego rządu.

DZIŚ ZBIERA SIĘ ZGROMADZENIE NARODOWE.

Kraków, 17. marca.
(PAT.) Radio z Wiednia. Jak donoszą ze Sztutgartu, pierwsze plenarne posiedzenie zgromadzenia narodowego odbędzie się we czwartek popołudniu.

Pułki sasko-bawarskie idą na Berlin!

Wiedeń, 17. marca.
(PAT.) (B. K. z Berlina 16. bm.) Latawce wysłane przez rząd Rzeszy, krążyły dziś między godz. 4 a 5 popołudniu nad Berlinem i rzucały na miasto proklamacyę. W proklamacyi jest powie-

dziane, że pułki saskie i bawarskie wiernie stoją przy rządzie i znajdują się w pochodzie na Berlin. Latawce były gwałtownie ostrzeliwane przez karabiny maszynowe, atoli bez skutku.

Z działalności rządu reakcyjnego.

KAPP NIE USTĄPIŁ.

Kraków, 17 marca.

(PAT.) Rad z Wiednia. BK. z Berlina demontuje doniesienie „Chicago Tribune“ o ustąpieniu Kappa

BERLIŃSKI WOLFF DEMENTUJE

Kraków, 17. marca.

(PAT.) (Radio z Berlina). B. Wolffa demontuje wiadomość o utworzeniu rad w Saksonii.

BERLIŃSKIE UCZELNIE I GIELDA ZAMKNIĘTE.

Kraków, 17 marca.

(PAT.) Radio z Berlina. Wszystkie wyższe uczelnie w Berlinie zostały aż do odwołania zamknięte, także giełda berlińska została na ten tydzień zamknięta.

„Energia“ Rady Najw. staje się — zdumiewająca!

Wiedeń, 17 marca.

(PAT.) BK. z Paryża. Wedle doniesień Havasa w Londynie obradowała Rada Najwyższa nad ogólną sytuacją w Niemczech i powzięła potrzebne zarządzenia, aby być jak najdokładniej poinformowaną o wypadkach tam zaszłych.

Kraków, 17 marca.

(PAT.) Rad z Paryża. „Petit Parisien“ donosi z Londynu: W poniedziałek odbyła się w Londynie na Downing Street konferencja, zwołana

przez L. George'a. Brał w niej udział członek Rady najwyższej. Delegacji koalicji skonstatowali, że zapatrywania ich rządów w sprawie przewrotu w Niemczech są zgodne. Co do środków ochronnych, postanowiono odnieść się do marszałka Focha, marszałka Wilsona i wyższych oficerów, przebywających obecnie w Moguncji. Z drugiej strony admirał Beatty i minister marynarki angielskiej oświadczyli, że w razie potrzeby zarządzają ze swej strony odpowiednie środki.

I KONFERENCJA AMBASADORÓW ZACZYNA TEŻ RADZIĆ.

Kraków, 17 marca.

(PAT.) Radio z Lyonu. Konferencja ambasadorów zbiera się w śróde pod przewodnictwem M. Heranda. Będzie ona obradowała nad sprawą czynnego wystąpienia Niemców przeciwko członkom misji kontrolnej koalicji i nad zarządzeniami Focha w tym względzie.

POŁĄCZENIE POZNANIA Z BERLINEM PRZERWANE.

Poznań, 17. marca.

(PAT.) Połączenie kolejowe między Poznaniem a Berlinem jest przerwane z powodu strajku generalnego w Niemczech.

Bolszewicy planowali atak na Kamieniec Podolski. Komunikat Sztabu generalnego.

Warszawa, 17 marca.

Na odcinku poleskim nieprzyjacieli zachowują się czynnie. Gromadzi nowe siły w rejonie Rzezczyca. Na Wołyniu na północ od Zwiachła atakował nieprzyjacieli w ciągu ostatnich dwóch dni kilkakrotnie odcinek Kuka-Hutka. Atak prowadzony był znacznymi siłami przy użyciu pociągu pancernego, został jednak z wielkimi dla nieprzyjaciela

stratami odparty. Na odcinku Lubar-Ostropol prowadzi nieprzyjacieli ożywioną działalność wywiadowczą, która miejscami doprowadziła do poważnych strat z naszymi patrolami. Na ofenzywne zamiary nieprzyjacielskie na Podolu wskazuje znaleziony w zdobytej kancelarii II. brygady 60. dywizji rozkaz operacyjny, nakazujący ogólny atak na Kamieniec Podolski.

PRZYCZYNY USTĄPIENIA GABINETU RUMUŃSKIEGO.

Warszawa, 17. marca.

(Telef.) (m). Dopiero obecnie otrzymano tu wiadomości autentyczne o przyczynach ustąpienia poprzedniego gabinetu rumuńskiego z premierem Voyda-Voywodą na czele. Rezygnacja ta nastąpiła wskutek wspólnego nacisku liberalów i konserwatystów, którzy nie byli zadowoleni ze zbyt pochopnej zgody premiera na rokowania pokojowe z bolszewikami. Wprawdzie i obecny gabinet nie

odrzuca sowieckiej propozycji pokojowej, ale zasiądzie do rokowań dopiero po porozumieniu się z innymi państwami kresowemi, a przede wszystkim z Polską.

GEN. AVERESCU UTWORZY NOWY GABINET.

Poznań, 17 marca.

(PAT.) Radio z Paryża. Z Bukaresztu donoszą: Król powierzył generałowi Averescu utworzenie nowego gabinetu.

AUSTR. POSEŁ ZOSTAŁ PRZY RZĄDZIE EBERSA.

Kraków, 17 marca.

(PAT.) Rad z Berlina B. Wagnera ze Sztutgartu. Przybył tam austr. poseł z Berlina p. Hartmann, aby utrzymać w dalszym ciągu stosunki z rządem Rzeszy

POLITYKA WATYKANU.

Kraków, 17 marca.

(PAT.) Rad z Paryża. „Matin“ ogłasza interview z jednym ze znanych dyplomatów w sprawie polityki Watykanu wobec Francji i Angli w kwestyi Europy środkowej i wschodniej. Zdaniem jego kurya nie zajęła jeszcze dotychczas żadnego określonego stanowiska wobec Niemiec, lecz pozwala się wypadkom rozwijać. Siła wisko kuryi wobec Austrii jest już jasniej określone, gdyż tam jak się zdaje, popiera ją monarchistyczny kierunek we Wiedniu. Podobnie ma się rzecz z Węgrami. W kwestyi Europy środkowej zaznaczył dyplomata, że stolica papieska oświadcza się za wielką Polską, której wpływy sięgająby od Rygi aż do Odessy. Polityce papieskiej w Europie środkowej i wschodniej przeciwstawia się tylko jedna przeszkoda, a mianowicie Rzeczpospolita Czesko-Słowacka, której duchowieństwo wypowiedziało się za niezawisłym narodowym kościołem, ale my wiemy, że Czechy są narodem słowiańskim, który podobnie jak inne narody tej samej rasy, ulegnie przesileniu.

Naczelnik chciał przenieść stolicę Państwa do Krakowa!

Kraków, 17 marca.

Korespondent warszawski jednego z pism krakowskich podaje między innymi wiadomość o tem, że Naczelnik Państwa zastanawiał się przez pewien czas nad przeniesieniem stolicy Państwa i siedziby władz centralnych oraz Sejmu z Warszawy do Krakowa. Kraków posiada

ku temu odpowiednie warunki: jest spokojniejszy i ma poważniejszą kulturę polityczną niż Warszawa. Zalety te wpływałyby lepiej na jakość i wydajność pracy polityczno-państwowej Sejmu oraz władz państwowych. Zrealizowaniu jednak tego planu stanęły pewne względy na przeszkodzie.

Nowa rekonstrukcja gabinetu bliska!

Warszawa, 17 marca.

(Telef.) (m) W związku z wtorkowym wystąpieniem p. Dąbskiego w Sejmie, krytykującym w ostrych słowach działalność niektórych członków gabinetu, rozeszła się dziś w kuloarach sej-

mowych pogłoska o bliskiej rekonstrukcji gabinetu. Mówią, że ustąpią prawdopodobnie ministrowie Śliwiński i Olszewski, których zastąpią ministrowie parlamentarni.

Galicja będzie podzielona na 4 województwa!

Warszawa, 17 marca.

(Telef.) (m) Posłowie małopolscy odbyli dziś konferencję z ministrem Wojciechowskim w

sprawie podziału Galicji na województwa, których ma być 4, a mianowicie w Krakowie, Lwowie, Stanisławowie i Tarnopolu.

NADESLANE.

APOLLO
DZIŚ
wspaniała NOWOŚĆ
„NORDISK“
Przecudny dramat z dalekiego
Wschodu 21287
Pochodnia losu
Miłość Japonki
Prócz tego bajeczna 3. aktowa
komedia:
Przygodny wujaszek

Dr. Zdzisław KOTIERS
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od godziny 2—4, ul. Jabłonowskich 2. 20701

[Specjalista chorób skórnych i wenerycznych]
Dr. MICHAŁ SALPETER
Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6. 21155

Urzednicy przestana pracować — z braku sił!

Żony urzędników zrzęszają się. — Nędza sfer urzędniczych. — Urzednicy mdleją w biurze z głodu. — Ubranie z siennika. — Groźba (nie żon, tylko urzędników). — Delegacja.

Lwów, 18. marca.

(mg) Rozpaczliwe położenie sfer inteligentnych naszego społeczeństwa, a zwłaszcza urzędników, skłania nieszczęśliwą tę rzeszę, nie tworzącą do niedawna zwartej, solidarnej gromady do coraz silniejszej organizacji. Potrzebę zrzęszania się zrozumieli już nietylko urzednicy, ale i ich żony, widząc, że dotychczasowe starania prawie nie odnoszą skutku, a odczuwając może jeszcze dotkliwiej trudność wyżywienia rodziny ze szczupłych dochodów urzędnika.

Zgromadzone wczoraj w jednej z sal urzędu podatkowego żony urzędników skarbowych pod przewodnictwem p. Kotiersowej dały wyraz rozpaczy, w jaką pogrąża dzisiejszy stan materialny opośredziona sfera pracowników państwowych. Jako ilustracja służyć mogą fakty, przytoczone w szeregu silnych przemówień: Urzednik wychodzi do biura o godzinie i pracować musi do godz. 3 pop. bez żadnego posiłku, bo przy dzisiejszych płacach, a cenach targowych nie jest w stanie nic nabyć. Pewnego dnia zemdlało z głodu w biurze dwóch urzędników. Od szeregu dni brak chleba w konsumach. Deputaty żywności, udzielane przez rząd, są śmiesznie małe (np. po 20 dkg. cukru), lub wcale ich się nie otrzymuje.

Przydział płótna, wyznaczony urzędnikom, wynosił po 60 cm. na rodzinę! Kupno materiałów odzieżowych jest wprost niedostępne dla warstwy urzędniczej, więc chcąc uszyć „nową“ sukienkę dla dziecka, pruje matka koldrę i zdejmuje z niej wierzch, bo „jeszcze niezły“; by zdobyć ubranie dla chłopca, robi genialny wynalazek — zdziera płótno ze starego siennika.

W tych rozgorączczonych głosach brzmiał ton nietylko żalu, ale i buntu. Strajk? Nie — to nie po

obywatelsku, niepatriotycznie, odzywała się raz raz rozważa i poczucie odpowiedzialności wobec państwa. A jednak tylko strajkami uzyskuje proletaryat coraz lepsze warunki bytu, a patriotyczna inteligencja — staje się proletaryatem i wreszcie poczyną zastanawiać się nad problemem, czy należy dzieci kształcić, czy też raczej niech idą na robotników. Będzie im lepiej, to pewna...

Żony urzędników skarbowych postanowiły zatem wpłynąć na mężów, by się zorganizowali i energicznie żądali poprawy bytu, a w razie niespełnienia ich prośb przez rząd, zagrozili strajkiem. Podniesiono zresztą z goryczą, że do strajku nie dojdzie, bo wkrótce cierpiący rzedzą urzednicy z braku sił nie będą mogli stawiać się do pracy.

Obecny na wiecu radca Pierożyński zauważył, że współpraca kobiet może usiłowanom organizacji urzędniczych oddać wielkie usługi, ale Komitet, który ma być utworzony, a działający w permanencyi, powinien porozumiewać się z temi zrzęszającymi. Następnie przedstawił mowca sprawy aprowizacji konsumów i poruszył niesprawiedliwe traktowanie lwowskich urzędników przez władze warszawskie.

Uchwalono wysłać delegację do gen. del. dra Gałęckiego i do przewodniczącego oddziału deputatów p. Bartoszewskiego i przedstawić memoriał z żądaniem: 1) przydziału deputatów w stosunku do ilości członków rodziny, 2) materiałów odzieżowych, bieliznianych i na obuwie, 3) uregulowania plac urzędników w stosunku do obecnej drożyzny i 4) założenia dla urzędników kasy chorych.

W skład delegacji weszły pp.: Kotiersowa, Wiczłowska, Toepferowa, Fialkiewiczowa, Fischenowa i Ottowa.

Lwów jako centrum elektryfikacji.

Lwów, 18. marca.

(mg) Plan uczynienia Lwowa pierwszym węzłem państwowej sieci elektryfikacyjnej roztoczył na wczorajszym zebraniu Pol. Tow. Politechnicznego inż. Altenberg. Lwów, odległy od terenów węglowych, ma jednak w bliskości bezcenne bogactwo ropy, gazu ziemnego i potężnych sił wodnych, powinien zatem dążyć do jaknajwydatniejszego ich wyzyskania dla przemysłu. Szczegółowo przedstawił referent wydajność pracy zakładów elektrycznych, opartych na sile wodnej, oraz na gazie ziemnym, w końcu udowodnił, że zamiast powiększać elektrownię lwowską, opłaci się raczej przeniesienie zakładu gazowego z Borysławia do Lwowa.

Wreszcie przedłożył inż. Altenberg wnioski: 1) wzywa się zarząd miasta, by natychmiast wdrożył pertraktacje o nabycie praw wodnych zakładów projektowanych na Oporze i Dniestrze, względnie utworzył spółkę z współudziałem Rządu, mającą na celu zrealizowanie budowy tych zakładów;

2) by wezwał urząd elektryfikacyjny, ażeby: a) przeprowadził ekspertyzę geologiczną zbiornika w Truchanowie, b) by przygotował projekt i rozważył możliwość budowy trasy wysokiego napięcia Borysław—Lwów, jako części przyszłej sieci państwowej, c) by w porozumieniu z Min. robót publ., gdzie leży obecnie projekt zakładu w Unihu nad Dniestrem, do zatwierdzenia austriackiej koncesji wodnej i po zasięgnięciu opinii prof. Narutowicza, oświadczył swe stanowisko co do konieczności kanalizacji odciętej części Dniestru, d) aby natychmiast rozpoczął studia nad projektem wyzyskania sił wodnych Lomnicy ze zbiornikiem w Osmołodzie.

Wniosek pierwszy uchwalono, następne powierzone Wydziałowi Tow. do rozważenia. W dyskusyi, w której przemawiało kilku mowców, wskazał dyr. Tomicki na możliwość ściągnięcia polsko-amerykańskich kapitałów dla zrealizowania tych planów.

Z DNIA.

PRZEWROT W NIEMCZECH

I znowu w Niemczech do władzy
Dochodzi junkier bezczelny,
Pod gmach dawnego regim'u
Zakłada kamień węgielny,
Powraca dawny satrapa
W osobie kacyka Kappa.

Już demokracja w łeb wzięła,
Skończone rządy Eberta.
Odżyje znów pikethauba
I Kruppa córeczka Berta.
Prusak przyczaił się szelma
Powrotu pragnie Wilhelma.

I chociaż traktat Wersalski
Od tego pana świat strzeże,
My wlemy, że koalicja
Jest mocną, lecz na papierze.
George znów przewróci koziołka
I Francji przystawi stołka.

Któż zgadnie, co się wyłoni
Z dyplomatycznych firanek,
Wszak nasza doba dzisiejsza
Komedia jest niespodzianek,
Ten tylko wyjdzie z tej matni,
Kto śmiać się będzie ostatni.

Więc nasze niech dyplomaty
Wyteją teraz swe mózgi
Byśmy nie byli jak głupiec
Co tył nadstawia pod różgi
A głowę swą chowa w piasku
By słyhać nie było wrzasku.

Nemu.

W dniu imienin Naczelnika.

Lwów, 18. marca.

DWIE MSZE.

W dniu 19. bm., jako dniu imienin Naczelnika Państwa, odbędą się dwie msze uroczyste: jedna w Katedrze, gdzie będą obecni przedstawiciele władz, a druga w kościele OO. Bernardynów dla żołnierzy, którzy się nie będą mogli na placu przed katedrą pomieścić.

Z powodu uroczystości Imienin Naczelnika Państwa wydało D. O. G. w porozumieniu z Komendą miasta i placu na dzień 19. marca br. następujące zarządzenie:

O godz. 10 uroczyste nabożeństwo w kościele Archikatedralnym, poczem defilada wojskowa, która odbędzie się przed pomnikiem Mickiewicza.

O godz. 15 bezpłatne przedstawienie w teatrze miejskim, wyłącznie dla żołnierzy.

O godz. 19 w teatrze miejskim uroczyste przedstawienie, celem uczczenia Naczelnika Państwa. Oficerowie mają zgłaszać się po bilety w Komendzie miasta i placu (Bilety płatne).

O godz. 20 w sali Kasyna oficerskiego zebranie oficerów załogi, oraz dla rodzin i osób wprowadzonych. Wstęp 10 mk.

W TEATRZE.

O g. 3 popołudniu w teatrze miejskim przedstawienie dla żołnierzy. Przemówienie wygłosi referent oświatowy DOG. ks. Huebner. Orkiestra 53 pp. odegra hymn narodowy. Towarzystwo artystów sceny lwowskiej odegra „Damy i huzary“.

Wieczorem o godz. 7 zaś uroczyste przedstawienie, dane przez Radę miasta. Orkiestra teatralna odegra hymn narodowy. Po przemówieniu okolicznościowym opera narodowa „Halka“ Moniuszki, z panią Korolewicz-Waydową w roli tytułowej.

Teatr odstąpił salę na przedstawienie dla żołnierzy bezpłatnie. Stowarzyszenie artystów również bezinteresownie odegra „Damy i huzary“.

WIECZÓR ARTYSTYCZNY

ku uczczeniu Imienin Naczelnego Wodza odbędą się w Kasynie oficerskim (ul. Fredry) dnia 19-go marca 1919 o g. 8 wieczorem, z programem następującym: Część I. Orkiestra 56 pp. odegra hymn narodowy. Przemówienie wygłosi rom. Konstancy Dzieduszycki. Śpiew: p. J. Wolfński. Deklamacja: art. dram: p. Hertz-Barwiński. Fortepian: prof. Uruski. Część II. Arfa: *** Śpiew p. Horner. Deklamacja: art. dram. p. Hertz-Barwińska. Śpiew: art. op. p. Marynowiczówna. Chór. Akompaniament objął dr. Rodziński. Wstęp 10 mk.

WIELKI KONCERT LUDOWY

w dzień imienin Naczelnika Państwa

odbędzie się staraniem Uniwersytetu Ludowego im. Adama Mickiewicza w wielkiej sali ratuszowej dnia 19. marca br., o godz. 7.30 wiecz. przy współudziale: dra Wereszczyńskiego, słowo wstępne, p. Argasińskiej - Chojnowskiej, śpiew, p. Hertz-Barwińskiej, deklamacja, p. H. Ottawowej, fortepian, p. J. P. Wolanka, skrzypce i chór Tow. Muzycznego. Akompaniament objął prof. Br. Wolfstał. Bilety po 10 + 5 kor. wcześniej do nabycia w księgarni Altenberga i w organizacjach zawodowych.

STARANIEM „PRYZYSTANI DLA ŻOŁNIERZA POLSKIEGO“

na Podzamczu, prowadzonej przez p. K. Rudnicką, J. Zarzycką i inne panie, odbędzie się we czwartek, dnia 18. bm., o godz. 6 wiecz., jako w wigilię imienin Naczelnika Państwa uroczyste wieczorek. Przemówi p. Rudnicka. Zespół teatralny żołnierski odegra „Hasło“, Orkana.

DOBROWOLNE SKŁADKI NA „DAR NARODOWY“

które wpłynęły na ręce referenta D. O. G. Lwów: Batalion zapasowy 12 p. art. c. 647 marek i 117 koron, 90 rubli i marka pruska, Bat. zapasowy 54 pp. strzelców w kresowych, Drohobycz 567 marek i 65 rubli, szpital zapasowy, Nisko 225 marek.

NADESLANE.

„BUDULEC” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie,

ma do obsadzenia następujące posady:

1. Zastępcy sekretarza, ukończonego prawnika z 3 egzaminami państwowymi, przy czym do torowie prawa będą mieli pierwszeństwo.
2. Siły pomocniczej dla buchalterii z niezbędnymi wiadomościami fachowymi i egzaminami.
3. Panny piszącej bardzo biegle na maszynie. przytem byłaby bardzo pożądaną znajomość stenografii polskiej.
4. Praktykanta biurowego z egzaminem dojrzałości szkół średnich.

Mający chęć ubiegać się o jedną z tych posad mają wnieść pisemne podania należyte udokumentowane z dokładnym adresem zamieszkania do 23 marca br. do Dyrekcji „BUDULCA”, ul. Kopernika 5. 21307

Na ręce oficera kasowego D. O. G. Lwów wpłynęły następujące składki ze strony oddziałów podwładnych Dowództwu Okręgu Gen. na pierwszy apel gen. Gologórskiego: 1. Komenda Gosp. DOG. Lwów 121 k. 23 mk., 2. Dowództwo Placu Jarosław 1768 k. 1558 30 mk., 3. Baon zapasowy 36 p. strz. 536 k. 141 mk., 4. Ofice Placu Żółtów 72 k. 5. Urząd gosp. Przemysł 223 k. 75 mk., 6. Baon zapas. 19 pp. odzież 585 75 k. 501 mk., 7. Kierow. transp. wojsk. Lwów 2021 mk., 8. Baon zapas. Saperów Prze-

mysł 240 mk., 9. Referent pras. DOG. 371 40 kor: 3 mk., 10. Baon zapas. 46 pp. strzel. 692 90 kor: 300 mk., 11. Stacja odpoczyn. Radymno 180 kor. 90 mk., 12. Szpital załogi Stanisławów 17.50 mk., 13. Zarząd bud. wojsk: Lwów 208 kor., 367.10 mk. Razem 4750 kor. i 5336 mk. 90 fen. Uwaga: Po zamknięciu wykazu nadesłał p. generał Gologórski 155 kor. 555 mk. jako dochód z urzędzonej zbiórki przez batalion wartowniczy Nr. VI

wysyłam bowiem regularnie. Oddawca ma polecenie zorganizowania „granicy”, o czym już tyle razy pisałem. Wysyłam literaturę do Galicji, Cieszyńskiego, Moraw i Włoch. Obecnie nawiązuje stosunki z Ameryką, gdzie jest silna grupa komunistyczna polska. Przygotowuję się do drukowania broszury o plebiscycie, a drugiej broszury o Polsce. Przysylijcie więc pieniądze. Chciałbym i mógłbym wydawać tu co tydzień jedną broszurę. Tę literaturę popędzałbym powoli do kraju (okropne teraz warunki druku) do Galicji, Cieszyna, Niemiec i Ameryki. Prosiłbym o 2 rękopisy popularne o Róży (Luxemburg) i o działalności polskich komunistów w czasie rewolucji rosyjskiej. Z Warszawy mam nieregularną komunikację. Nie umieją oni zorganizować transita z etapami w Krakowie. Przepycham się tam bez ich pomocy.”

Jak z tego wynika, Radek interesuje się żywo sprawami polskimi, a nawet zwraca uwagę na plebiscyt. Jest to tem bardziej charakterystyczne, ile że w swoim liście do Daszyńskiego usiłował wywołać wrażenie, że wewnętrznymi sprawami polskimi specjalnie się nie zajmuje. (List Radka jest ciekawą ilustracją roboty komunistycznej w granicach Rzeczypospolitej)

WARUNKI POZWOLENIA NA EKSPORT.

Warszawa, 17. marca.

(Telef.) (m). Tymczasowe warunki wywozu towarów z Polski za granicę, proponowane przez ministra skarbu do uchwalenia przez Sejm w formie ustawy, dopuszczają na eksport tylko wtedy, jeżeli wywozący zdeklaruje cenę sprzedażną towaru nie niższą od ceny normalnej tego towaru na rynkach zagranicznych odbiorcy z doliczeniem kosztów transportu zagranicę. Od złożenia takiej deklaracji uzależnione będzie pozwolenie na eksport.

DAR P. S. L. DLA NACZELNIKA.

Warszawa, 17. marca.

(Telef.) (m). W lokalu klubu P. S. L. w Sejmie wystawiono model wieży wiertniczej, przywiezionej przez delegatów małopolskiego zagłębia naftowego, celem ofiarowania go Naczelnikowi państwa w dniu imienin.

LIST RADKA O POLSCE.

Ilustracja roboty komunistycznej w granicach Rzeczypospolitej.

Warszawa, 17. marca.

(Telef.) (m). Władze polskie przejęły list Radka, wysłany przez niego przed przejazdem jego przez terytorium polskie do Rosji. W liście tym, adresowanym do bolszewików polskich, Radek demaskuje się jako kierownik agitacji bolszewickiej w Polsce. Ustęp tego listu, odnoszący się do sprawy polskiej opiewa:

„Zadaniu, abym napisał o Polsce, nie mogę uczynić zadość. Wysyłam komplet „litu”, skąd się dużo dowiedzie. Dziwię się, że „litu” nie dostajecie,

General Latinik następcą Zamorskiego!

Warszawa, 17. marca.

(Telef.) (m). Jak się dowiaduje, w miejsce p.

Zamorskiego delegatem w sprawie cieszyńskiej mianowany został gen. Latinik.

W węglowych rewirach G. śląskich pojęto pracę!

Kraków, 17. marca.

(PAT.). Rad z Wiednia BK. z Wrocławia.

W górnośląskim rewirze węglowym rozpoczęto ponownie pracę.

OBRADY MIESZANEJ KOMISJI POLSKO-CZESKIEJ.

Cieszyn, 14. marca.

(PAT.). Dziś zebrała się pod przewodnictwem Wiltona komisja polsko-czeska. Ze strony polskiej podniesiono zarzut, że skład delegacji czeskiej nie daje dostatecznych rękojmi (brakowało przedstawicieli organizacji górniczych). Czesi włączyli w skład swej delegacji ślązakowca Glejzara. Ponieważ ze strony polskiej uważano rokowania w tym składzie za bezcelowe, poseł Kumicki oświadczył, że albo wskutek nieporozumienia albo irymyślnie delegacja czeska zdezwuowała dra Pelca, powołanego do przedstawienia listy kandydatów delegacji czeskiej. W każdym razie nęma gwarancji, że układy będą owocne. Dr. Kumicki zaproponował, aby delegacja czeska mogła się naradzić i zestawić definitywną listę swoich członków. Przewodniczący Wilton zauważył, że on sam nie ma wiele czasu, jednakże dla tak ważnej sprawy czas znajdzie, ale podkreślił, że Polacy okazali dobrą wolę, chcąc doprowadzić obrady do skutku.

OBSUNIĘCIE SIĘ ZIEMI W KANALE PANAMSKIM.

Kraków, 17. marca.

(PAT.). (Radio z Półdnia). Z powodu obsunięcia się ziemi w kanale Panamskim, jest przejazd dla większych statków wzbroniony.

NADESLANE.

GUMOWE ARTYKUŁY FRANCUSKIE

PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI POLECA

Pe fumerya „ALBA” LWÓW, ul. HALICKA 21. 21055

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
Maurycyego EHRENKRANZA
przyjmuje na razie Lwów, Zamiatynowska 23, I. p. 20795

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. HESCHELES

20928

ord. od 10—12 i 3—5 pop. dla kobiet 2—3 Sobotnia 16.

CZTERY PROJEKTY P. GRABSKIEGO.

Warszawa, 17. marca.

(Tel. wł.) Minister skarbu Grabski wniósł cztery projekty ustaw w sprawach walutowych. Pierwszy projekt dotyczy

zamiany asygnat pożyczki państwowej

z r. 1918 na obligacje pożyczki z r. 1920. Właściciele asygnat otrzymają 5 razy większą sumę od kwoty subskrybowanej.

Projekt drugi normuje

zakaz wypłaty w rublach

rosyjskich, oraz obowiązek przerachowania rubli na marki. Zobowiązania do 30. czerwca 1919 płatne są po kursie 216 mk. za 100 rubli, zobowiązania po tej dacie po 140 marek. Asygnaty pożyczkowe z 1918 w rublach będą przerachowane wedle osobnej ustawy.

Projekt trzeci dotyczy

ostemplowania i wymiany banknotów koronowych na bilety markowe. Banknoty austro-węg. będą wymieniane po 70 mk. za 100 kor., albo ostemplowane. Termin wymiany określi osobne rozporządzenie ministra skarbu.

Projekt czwarty normuje

wywóz towarów zagranicę.

Zezwolenie na wywóz zależne będzie od deklaracji ceny sprzedaży towaru. Cena ta nie może być wyższą od ceny normalnej tego towaru zagranicą.

UCHWAŁA RADY MIN. W SPRAWIE STRAJKU

Warszawa, 17. marca.

(PAT.) Na posiedzeniu z 15. marca Rada ministrów zajęła stanowisko wobec poprawek uchwalonych przez sejmową komisję rolną do rządowego projektu ustawy o przymusowym wydzierżawieniu niezagospodarowanych użytków rolnych, przyjęła wytyczne projektu ustawy, mającej zapobiegać strajkom w zakładach użyteczności publicznej i poddawać powstające w nich zatargi między pracodawcami i pracownikami przymusowym sądom rozjemczym, oraz powzięto uchwałę co do przedstawienia Sejmowi kandydatów na samorządowego w Małopolsce.

W LUBLINIE STAN WOJENNY.

Warszawa, 17. marca.

(Telef.) (m) „Kurier Poranny” otrzymuje informację z Dębli, iż rozszerza się tam pogłoska o przerwaniu komunikacji kolejowej w Lublinie. W Lublinie ogłoszono miano podobno stan wojenny. Na ulicach miasta wystąpiło małe wojsko. Mają także być i ranni. Zajścia w Lublinie miały podkład komunistyczny.

NADESŁANE.

wyświetla od środy 17 bm.

Wspaniały dramat amerykański w 4 częściach p. t. 21223

Szlachetność pokrzywdzonej

to tragedia przejrzystej jak kryształ duszy kobiety, odrzucająca w drodze życia wszelką ulgę i dążąca do wi czystego źródła prawdy i szlachetności. — Dramat ten z nadzwyczajną, naturalną, amerykańską swobodą reżyserowany, ulepsza ujmująca gra pełnej wdzięku artystki **Mary Miles** i p. zepiękne zdjęcia z natury. Nasto wyborna komedia

Ostatni wieczór kawalerski.

Lecznica ortopedyczna

D. a Józefa Aleksandra

chiurga-ortopedysty

we Lwowie, przy ul. Fri drichów 2.

Środki pomocnicze: Roentgen, Światło kwarcowe, Kapiele w gorącym powietrzu, Elektryzacja, Kapiele czterokomerowe, D'Arsenwa, Bergonié Gimnastyka, Kapiele Zandera. Pierwszorzędna fabryka opatatów i protez. Lecznice otwarte: rano od 10—12 i 3—8. 20974

ARONIA

We czwartek 18. marca po raz trzeci „Młodzi i starzy“ komedia w trzech aktach A. Hajo z pp. Trapszo, Lozińska, Rowińska, Kwiatkiewiczowa, Pillerowa, Hierowski, Ratschka, Larewiczem i Czakiem.

W piątek 19 marca o g. 3 popoł. przedstawienie dla załogi miasta Lwowa „Damy i huzary“, kom. w 3 aktach A. hr. Fredry.

W piątek 19 marca o g. 7 w: Uroczyste przedstawienie w dniu Imienin Naszełnika Państwa: „Halka“, opera St. Moniuszki z pp. Korolewicz-Waydowa, Łowczyński, Lipowska, Sieroszewski, Folański i Jełoński.

Repertuar Teatru wodewilowego

(gmach ul. Ossolińskich 10.).

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stońskiego ul. Lezionów 1. 1). 2039

Od 16 do 21 marca o godz. 7.30 codziennie: Telepata Rolf Nelson Zitrig; duet taneczny Wittichowa i Nowicki; „Pieć piękna“, operetka; „Kapela wojskowa“ w wykonaniu E. Czermańskiej; wirtuoz Nowicki na harmonii pedalowej; „Rekrutka“, orkiestra wojskowa 41 pp.

W niedzielę, 21 marca, o godz. 4 popoł. „Worow łapownik“, operetka w 2 aktach; telepata Rolf Nelson Zitrig; balet Wittichowa i Nowicki.

Dzisiejszy numer „Gazety Porannej“ zawiera 10 stron.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się 18. bm. o godz. 6 wieczór w sali posiedzeń Rady miejskiej.

Wydział Tow. Wzaj. Pomocy uczestników powstania 1863/4 r. zaprasza p. t. Członków na nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, które odbędzie się w sobotę, 27. bm. o godz. 4 popoł. przy ul. Rutowskiego L 10, II p. — w sprawie zmiany ustawy o stałej pensji dla weteranów powstania z r. 1831 i 1863 z d. 2. sierpnia 1919 r.

Mianowania. Naczelnik Państwa zamianował nadzw. prof. gramatyki porównawczej języków indo-europejskich z szczególnem uwzględnieniem sanskrytu w Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie, dra Andrzeja Rawitę-Gawrońskiego zwyczaj. prof. tych przedmiotów w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, z ważnością od 1. kwietnia br. Ministerstwo zatwierdziło uchwałę Wydz. Teologiczn. Uniw. lwowsk., nadająca ks. dr. Piotr. Stachowi veniam legendi z zakresu nauk biblijnych Nowego Zakonu na Wydziale Teolog. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie. Ministerstwo zatwierdziło również wniosek Wydz. Lekarskiego, nadający dr. Janowi Lenartowiczowi veniam legendi z dermatologii i syfilidologii na Wydziale Lekarskim Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie, oraz wniosek Wydziału Prawa i Umiejętności Polit. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie, nadający dr. Emilowi Stanisławowi Rappaportowi, sędziemu Sadu Najwyższego w Warszawie, veniam legendi z dziedziny prawa karnego (materiałnego).

Inspektorat Pogotowia Narod. zaprasza dzielnicowe Komitety P. N. na informacyjne zebranie 19. bm. o godz. 7.30 wiecz., ul. Bourlarda 5, I p.

Njema fałszywych pięciomarkówek. Z powodu rozszerzanych pogłosek, jakoby miały kursować fałszywe pięciomarkówki, Polska Kraj. Kasa Pożyczkowa zakomunikowała Referatowi prasowemu D. O. G., że są w obiegu odcinki 5-ciomarkowe emisji szarej i zielonej. Odcinki emisji szarej mają dwie edycje, a mianowicie warszawską, na której niema zaznaczonej osobno seryi na odwrotnej stronie banknotu i wiedeńską, na której serya jest osobno oznaczona. Przytem zaznaczamy, że w nakładzie pierwszych seryi edycji wiedeńskiej nie usunięto napisu firmy warszawskiej. Falsyfikatu do teraz jeszcze nie stwierdzono.

Wykolejenie się pociągu na linii Iwonicz-Krosno. Dnia 15. marca br. na przestrzeni Iwonicz-Krosno wykoleił się pociąg ciężarowy, przewozący ładność, 7 wagonów wypadło z szyn. Z personelu kolejowego 2 osoby doznały ciężkich uszkodzeń cielesnych, 2 osoby ranione łez, 3 pasażerów kontuzjonowanych.

Towarzystwo dla popierania nauki polskiej, odbędzie Walne Zgromadzenie w sobotę 20 marca b. r. o godz. 4-ej w Auli Uniwersytetu. Na porządku dziennym sprawozdanie za rok ubiegły i sprawa przetrwania Towarzystwa w Towarzystwo naukowe. 21271

Biuro węglowe Ministerstwa Przemysłu i Handlu Oddziału Małopolskiego w Krakowie podaje do wiadomości PT. małopolskich Zakładów przemysłowych, że ostateczny termin do nadesłania kwestyjonariusza, przesłanego przez Inspektorat węglowy, ustanowiony został nieodwołalnie na 21. marca 1920 r.

Zakłady przemysłowe, które do tego terminu wypełnionego kwestyjonariusza w 3 egzemplarzach nie zwróciły, nie będą mogły liczyć w miesiącu kwietniu br. na dostawę węgla.

O przedrukowanie powyższego komunikatu uprasza się inne dzienniki małopolskie.

KOMUNIKATY.

Smalec, słonina, cukier i chleb.

W bieżącym tygodniu rozpoczną sklepy i jatki miejskie, sprzedawać do wyboru smalec lub

słoninę, każdemu bez względu na rejonową przynależność z wyjątkiem należących do konsumów za odcinkiem kuponu Nr. 28, a to w ilościach po 1/4 kg. dla rodzin złożonych do 3 osób s po 1/2 kg. dla rodzin liczących ponad 3 osoby, w cenie po 25 kor. za kg. smalcu a 28 kor. za kg. słoniny. Konsumy otrzymają bezpośrednio należne im przydziały i w tym celu wzywa się zarządców konsumów, by zgłosili się dnia 18/III. w czwartek w Zakładzie aprowizacyjnym po odbiór asygnat na pobór smalcu i słoniny.

W przyszłym tygodniu rozpocznie się we wszystkich sklepach miejskich, rejonowych i konsumach, sprzedaż cukru żółtego za ściąganiem kart cukrowych w ilości obecnie przez Ministerstwo aprowizacji ustanowionej po 400 gramów na osobę w cenie po 14 koron za kg. prócz kosztów opakowania.

Zakład aprowizacyjny wzywa więc kupców rejonowych dziel. I., II., III., IV. i V. by zgłosili się bezpośr dnio w kasie Zarządu dnia 19./III. w piątek, zaś kupców rejonowych dziel. VI., zarządców konsumów i kierowników Zakładów dnia 20./III. w sobotę po asygnaty na pobór cukru.

P. T. Mężowie zaufania zechcą się zgłosić po odbiór kart cukrowych celem rozdawnictwa ich między mieszkańców za ściąganiem 10 fenigów od każdej kartki, w sobotę dnia 20./III. w biurach okęgowych. Karty cukrowe mają być jak w poprzednich miesiącach zaopatrzone imieniem nazwiskiem tudzież liczbą legitymacy i adresem właściciela.

Dnia 22. marca w poniedziałek i 23. marca we wtorek sprzedawać będzie kasa Zarządu aprowizacyjnego kupcom i zarządcom konsumów asygnaty na chleb, którego cena nie ulegnie zmianie, na tydzień rozpoczynający się dnia 21. marca, przyczem się nadmienia, że ważność kart chlebowych oznaczonych Nr. 4, przedłuża się do wtorku dnia 23./III. włącznie, poczem dopiero sprzedawany będzie chleb na kartki oznaczone Nr. 5.

Wzywa się raz jeszcze pp. kupców i zarządców konsumów by w interesie własnym i kupującej publiczności terminów podanych ściśle przestrzegali. 21267

Miejski Zakład aprowizacyjny.

MAGISTRAT KRÓL. STOŁ. M. LWOWA

(XVII. B. DEPARTAMENT).

LB. 702/20.

We Lwowie, d. 17. marca 1920.

NAFTA.

Magistrat podaje do publicznej wiadomości, że mieszkańcy, którzy dotychczas nie realizowali swoich kuponów naftowych mogą otrzymać naftę w swoich sklepach rejonowych na 4-ty odcinek karty naftowej mieszkańcovej po 2 litry, na 8 odcinek karty rejonowej po 4 litry, wreszcie na 4-ty kupon kartki schodkowej po 1 litrze nafty. Ponieważ nafta ta pochodzi już z nowego transportu, przeto cena jej wynosi koron 5 hał. 10. 21.266

Epilog afery gumowej.

Z sądu wojskowego O. G.

Kom. Łukomski zeznaje. — „Stasiu, przyznaj się!“ — Incydent z św. Cybulskim. — „W na zem biurze śmierdzi“. — Kwieciński — kap. Dalbor. — List p. Traczewskiego.

Lwów, 18 marca.

(zet) Rozprawa środowa rozpoczęła się przesłuchaniem st. komisarza policyi **Łukomskiego**, który zaczyna swoje zeznanie zastrzeżeniem, iż pamięta tylko ogólny szkiceł śledztwa. Protokoły policyjne układał ogromnie skrupulatnie, a to dlatego, ażeby późnie z tego powodu nie było jakichś zarzutów, aczkolwiek policya niema obowiązku spisywania protokołów. Początkowo miał wrażenie, że ze sprawą por. Kwiecińskiego i dra Krokowskiego nie utrzymamy się w sądzie, przypuszczając, iż chodzi tu o spółkę, która „cyganiła“ się wzajemnie na punkcie prowizyi. Z tego też powodu zamierzał sprawę umorzyć. Dopiero zeznanie meo. dra Krokowskiego otworzyły mu oczy.

Przew. maj. dr. **Giziński**: A tu osk. Rosemann powiada, że pan komisarz krzyczał na niego i groził zamknięciem w areszcie, że nawet u czerkiesów obchodzono się z nim lepiej.

Św. nadkom. **Łukomski**: Mogę zareczyć słowem honoru, że nie podobnego nie było na policyi. Po przesłuchaniu osk. dra Krokowskiego żądałem od rotm. Święcińskiego konfrontacyi natychmiastowej Krokowskiego z resztą oskarżonych. Ale rotm. Święciński poddał wniosek, aby tę „sprawę ukieć“ na policyi i wypuścić aresztowanych.

Przew. maj. dr. **Giziński**: A czy kap. Bogucki nie poczynił osk. Krokowskiemu jakich obietnic?

Św. nadkom. **Łukomski**: Bezwarunkowo nie, natomiast mówił o złagodzeniu kary w razie serdecznego wyznania całej winy.

Obr. dr. **Herschtal**: A czy kap. Bogucki dał jakie „słowo honoru“?

Św. nadkom. **Łukomski**: Nie, tego nie słyszałem. Wykluczyć tego wszelako nie mogę: Stwierdzam natomiast z całą stanowczością, że protokoły były odczytywane i dopiero potem oskarżeni podpisywali je.

Przy przesłuchaniu osk. Stankiewicza i Rosenmanna wziętem nawet dwu świadków na wszelką ewentualność. Wykluczam stanowczo, żeby oskarżeni podpisali — nie wiedząc, co podpisują.

Obr. mec. dr. Pieracki: Czy mówił p. Krokowskiemu w ten sposób: „Powróci pan do celi, jeśli pan się nie przyzna?”

Sw. nadkom. Lukomski: Nie. Krokowski przyznał się na nalegania teścia, p. Cybulskiego, który go ustawicznie namawiał słowami:

„Stasiu, przyznaj się!”

Mec. dr. Pieracki: Czy nie odniósł pan wrażenia, że kap. Bogucki miał specjalną anse do Kwiecińskiego?

Sw. nadkom. Lukomski: Sądzę, że były tam tarcia, ale nie zauważyłem, by kap. Bogucki wywierał zemstę osobistą.

Przesłuchanie sw. Lukomskiego przedłużyła się ponad miarę określoną. Wobec tego sw. architekt Cybulski wchodzi na salę i z widocznym podrażnieniem interpeluje przewodniczącego, kiedy właściwie nastąpi jego przesłuchanie, gdyż już dwa dni marzną na korytarzu. Po wyjaśnieniu, które świadka nie zagrażało, rozprawę odroczone do godz. 5 popołudniu.

Rozprawa popołudniowa rozpoczęła się o godz. 5. popoł. przesłuchaniem sw. architektury Cybulskiego, który zaprzecza zeznaniom poprzednich świadków, jakoby obowiązywał się szkodę pokryć, a chciał tylko użyć kaucyj, aby Krokowski mógł odpowiadać z wolnej stopy. Po przyznaniu się Krokowskiego — rotm. Święciecki, kap. Bogucki i świadek wyszli do osobnego pokoju i przez cały czas rozmawiali przy otwartych drzwiach o tem, jakby te przykrą sprawę załatwić?

Po tych zeznaniach Trybunał udał się na naradę w sprawie zaprzysiężenia świadka — co wzbudziło sensację w audytorjum — poczem arch. Cybulskiego zaprzysiężono.

Z kłeci odbyło się przesłuchanie sw. inż. Richtman-Rudnińskiego, rotmistrza, zastępcy dow. wojsk. samochodowych w DOG.

Ledwie przewodniczący maj. dr. Giziński rozpoczął przesłuchanie świadka, zgłasza się sw. Szifner, który spóźnił przyjazd, gdyż nie doręczono mu na czas wezwania skutkiem tego, że nie był zameldowany w Stanisławowie.

Wobec tego, że świadka, dostawionego pod eskortą wojskową, chcą odprowadzić do aresztu, przew. maj. dr. Giziński interweniuje skutecznie.

Sw. inż. Richtman-Rudniński zeznaje, że w autonomizmie panował chaos taki, iż biuro nie robiło wrażenia biura wojskowego.

Szoferzy, żydzi chodzili i wychodzili z biura.

Niefad był ogromny tak, że raz świadek odczwał się do szefa biura, kap. Dalbora:

Panie kapitanie, w naszym biurze śmierdzi.

Ja w dwu — trzech dniach zrobię z kap. Boguckim reorganizację. Na to odpowiedział kap. Dalbor: „Ja i tak jadę za parę dni na urlop. Pan jest moim zastępcą, więc niech pan wtedy reorganizuje biuro wedle swojej woli, ale póki ja tu jestem, niech zostanie po staremu. Na to odpowiedział świadek: „Kto wie, czy to nie będzie za późno?”

Wówczas pojawiła się w jednej rewolwerowej gazecie notatka o Pretzlu. Postępowanie por. Kwiecińskiego wydało się mnie podejrzane, ale nie było ono takie, aby go można było pociągnąć do odpowiedzialności.

Przew. maj. dr. Giziński: Jaki był stosunek por. Kwiecińskiego do kap. Dalbora?

Sw. kap. Richtman: Był bardzo serdeczny. Rozumiało się w autonomizmie, że właściwym szefem biura jest Kwieciński, a kap. Dalbor robił to, co Kwieciński chciał, to było dla mnie, jako dla starszego oficera bardzo nieprzyjemne. Wszelako konkretnych faktów na to nie mam.

W ciągu zeznań sw. kap. Boguckiego i inż. Richtmanna wyszła na jaw, iż p. Traczewski miał użyć w odniesieniu do por. Kwiecińskiego słów nader naruszających honor Kwiecińskiego. Wobec tego obrona zażądała odczytania inkryminowanego ustępu.

Przewodniczący stwierdza, iż w liście rzezonym żadnych słów obelżywych nie było.

Z kolei na żądanie reprezentantów prasy przewodniczący wentyluje sprawę wyrażenia się świadka Richtmanna o „rewolwerowej” prasie lwowskiej. Sw. Richtman oświadcza, iż słyszał od

podoficera oś o pewnej notatce w jakimś dzienniku: który to wszelako jest dziennik? — nie może powiedzieć.

Maj. Kosacz: Tu tyle godzin już mówimy o różnych sprawach, ale co pan wie o oskarżonych?

Sw. rotm. Richtman: O oskarżonych?... nic!

Obr. dr. Pieracki: Czy panu wiadomo, że Kwieciński ma majątek?

Sw. rotm. Richtman: Nie, pozytywnie nie wiem nic, ale tak mówiono.

Przew. maj. dr. Giziński: A jak można było zaobliczyć kradzieży gum?

Sw. rotm. Richtman (antorytatywnie): W ten sposób, żeby nie dać kraść. Zresztą, to był wojna...

Obr. dr. Pieracki: A czy same oddziały wojskowe nie brały ze zdobyczy wojennej dla siebie gum?

Sw. rotm. Richtman: Naturalnie, że brały, nawet nieraz po kilka naraz.

Na tem rozprawę odroczone późnym wieczorem do czwartku rana.

Obrzymia kradzież cukru.

Lwów, 19 marca.

Przed trybunałem wojskowym O. G. rozpoczęło się w poniedziałek pod przewodnictwem majora k. s. dra Józefa Hechta, rozprawa przeciw szeregowcowi Henrykowi Pieprzakowi, b. kelnerowi i dyetaryuszowi magistratu, karanemu za oszustwo jednorocznym ciężkim więzieniem, oraz cały szereg czynów zbrodniczych, które w swoim czasie narobiły w naszym mieście sporo hałasu, jakkolwiek podobnych afer było немало.

Wedle relacji komisji perlustracyjnej D. W. P. na Galicję wschodnią, oraz zeznań kap. Kopernickiego, panowały w roku 1919 w etapowym magazynie żywnościowym we Lwowie, wielkie nieporządki. Do magazynu tego zwożono w ogromnych ilościach cukier, przeważnie zdobywany na ogół w workach nieprzeważonych. Opinia publiczną podawała, że w czerwcu i lipcu ub. r. rozkradziono z cukru zdobywanego ze Stryla i Stanisławowa znaczniejsze zapasy cukru. Przeprowadzone w etapowym magazynie skontrum, oraz kontrolne przeważenie worków z cukrem okazały rażące różnice po 10—20 kg. na worku, między wagą, worku z cukrem, a kartką na workach, określającą wagę.

Przeważanie cukru, znajdującego się w magazynie siódmym, przeprowadzone 20 sierpnia ub. r., okazało po porównaniu z zapiskami magazynowymi nadwyżkę cukru w tym magazynie w ilości 9.944 kg., a w magazynie ósmym taka sama nadwyżka wynosiła 16.424 kg. Zapiski magazynowe znalazła komisja perlustracyjna bardzo niedokładne, tak, że nawet nie można dojść na pewne, czy nadwyżka ogólna w cukrze wynosiła 9.000 kg., czy 26.000 kg. i skąd wogóle tak znaczna nadwyżka powstała?

W takich to warunkach Pieprzak nibyto „zakupił” w lipcu i w pierwszych dniach sierpnia ub.

r. od sierżanta Tużla, który był przydzielony wówczas do powyższego magazynu, jak sam przyznał raz 200 kg., dwa razy po 500 kg., a raz aż 5.200 kg. i wywiózł te ilości cukru z tego magazynu i sprzedał je kierownikom konsumów Antonemu Ciskowi, Edwardowi Barańskiemu i Ludwikowi Chomińskiemu w cenie po 28 kor. za 1 kg. — Z tej ceny kupna zatrzymał sobie Pieprzak po 5 kor. od 1 kg., a Tużlowi wypłacił po 23 23 kor. za 1 kg. Ale jakkolwiek Tużla mówił mu, iż cukier rzeczony otrzymał do sprzedaży od jakiegoś oficera czy urzędnika-paskarza do przechowania w magazynie wojskowym, względnie na sprzedaż, Twierdzenia Pieprzaka i Tużla są w tym względzie nieprawdziwe, a nawet dochodzi do wniosku, że Pieprzak w porozumieniu z Tużlem wyzyskali bezład i brak kontroli w tym magazynie i z nadwyżek cukru, które powstały z powodu nieważenia nadchodzących transportów i wpisywania ich wagi „na oko”, zabrali 6.400 kg. cukru, stanowiącego własność skarbu Państwa, przyczem podzielił się zyskiem. Owego zaś rzekomego kolejarza, który dał mu rzekomo do przechowania w magazynie 6000 kg. cukru, T. nie znał, a nawet jego nazwiska nie jest pewien. Taki to meznajomy człowiek miał mu powierzyć 5000 kg. cukru. Ponadto robotnicy z magazynu etapowego stwierdzili, że żaden obcy, cywilny człowiek nigdy nie przywiózł do magazynu cukru w takiej ilości, gdyż nie mogłoby było ująć ich uwagi.

Wobec tego pozostaje tylko jedna możliwość, że Tużel wraz z Pieprzakiem wywieźli i sprzedali cukier skarbowy z magazynu etapowego. Że zaś działo się to przed 10 sierpnia ub. r. przeto nie wchodzi tu w zastosowanie przepisy ustawy z 1. sierpnia (Dz. p. p. nr. 64).

Uleczka niebezpiecznego bandyty!

Lwów, 18 marca.

Przed kilku dniami kierownik gródeckiego komisaryatu policyjnego, Kozakiewicz, dowiedział się, że niebezpieczny bandyta i włamywacz Franciszek Gessner, który przez dłuższy czas był pstrachem całego przedmieścia Gródeckiego, zbiegł z więzienia sądu wojskowego w Zamarstynowie, gdzie przebywał w śledztwie za rozmaite włamania, popełnione tak we Lwowie, jak i w innych miejscowościach. Szkoda, wyrządzona przez niego i jego współników dotychczasowymi włamaniami dosięga obecnie

do miliona koron.

Większych włamań do sklepów dokonał Gessner w Opawie, Morawskiej Ostrawie itd.

Spodziewając się, iż niebezpieczne to indywidualium zamieszka w okolicy Gródeckiej i znów zacznie trapić mieszkańców tegoż przedmieścia swymi występami, oddział policyjny na Gródeckiem postanowił wyszukać go i uczynić nieszkodliwym.

Szczególnie agent policyjny Peteszczuk i sierżant sztabowy Pefo, postanowili za wszelką cenę przytrzymać włamywacza i oddać go w ręce sprawiedliwości.

W poszukiwaniu za włamywaczem,

udali się powyżsi w towarzystwie żołnierzy policyjnych w nocy 9 bm. do pewnej realności przy placu Unii Brzeskiej, gdzie spodziewali się zastać w mieszkaniu zbrodniarza.

Niestety, przeprowadzona rewizja w mieszkaniu nie odniosła żądanego skutku. Natrafiono

tam tylko „na dawną miłość bandyty”. Od niej dowiedziano się tylko o bliższym adresie siostry włamywacza. Udana się zatem do mieszkania siostry, ale i tu nie wiele można się było dowiedzieć, bo ta o obecnej miejscu brata nie dokładniego powiedzieć nie mogła. Wprawdzie przyznała ona, iż przed kilku dniami nosiła bieliznę dla niego w oznaczone miejsce, jednak z tem się nie widziała, bo przeczony bandyta kazał jej dać swą bieliznę jakiemś mężczyźnie. Mężczyzna ów bieliznę odebrał od niej ośm doręczoną jej bratu.

Z mełanego opowiadania siostry bandyty dowiedziano się, iż mężczyzna ów mieszka na Bogdanówce. Po przybyciu na miejsce okazało się, że pod szkarpa kolejowa na Bogdanówce mieszka kilka osób tego samego nazwiska. Wskutek tego przeprowadzono rewizję w kilku realnościach, ale wszędzie bez dodatniego wyniku, gdyż bandyty nie znaleziono.

Wobec takiego wyniku oblawy zwątpiono już o znalezienie bandyty i zaplanowano dalszego poszukiwania go.

Szczęśliwy traf.

Wracając nad ranem około 4 godz. koło budki stojącej na polu naprzeciw rafinerji spirytusu, zauważono, iż budka ta przez nikogo nie zamieszkała, była zamknięta.

Ten szczegół był powodem, iż zapukano do drzwi i okienka budki. Po pewnym czasie jakby

żuszek, otworzył drzwi. Na polecenie Peleszczuka zapalił zakopconą lampkę, przy której słabem światłem agent i sierżant, gdy wkroczyli z rewolwerem w ręku do wnętrza budki, zatrważyli postać, leżącą na ławce pod ścianą. Przypatrzywszy się lepiej śpiącemu, Peleszczuk i Pelc poznali w nim poszukiwanego

Franciszka Gessnera,

którego natychmiast aresztowali. Podczas aresztowania Gessner odezwał się: „A to że mnie frajer, dlaczego nie odjechałem dziś, ale to nic i tak

siedzieć nie będę, a wam za to się odplacę!”
Gessnera odstawiono do sądu D. O. G. we Lwowie. Sąd ten zarządził odstawienie go do sądu w Krakowie.

Niestety, Gessner nie pojechał do Krakowa, bo jak się w ostatniej chwili dowiedzieliśmy, dotrzymując obietnicy, że „siedzieć nie będzie, zbiegł minionej nocy znów z aresztów stacyi żelaznej na Cytadeli.

Trup w kanale 5-go fortu w Krakowie.

Morderstwo czy tragiczny wypadek.

Kraków, 17 marca.

Onegdaj zawiadomiono dyrekcję policji, że robotnicy Zakładu czyszczenia miasta, czyszcząc kanały w obrębie piątego bastionu, natrafili w dole kłocznym na zwłokę mężczyzny niewiadomego nazwiska.

Lekarz miejski przy oględzinach stwierdził, że owego mężczyzny na czole **ślny znak w kształcie 5 koronówki.**

Przyczynę śmierci na razie stwierdzić nie zdołano.

Mężczyzna jest wzrostu średniego, szczupły, z rudawym, zawieszonym wąsem i ubrany był w sportowe spodnie, czarną kamizelkę i w czarną marynarkę, w barankowej czapce na głowie.

Sprawa ta

przedstawia się jeszcze tajemniczo

i nasuwa rozmaite przypuszczenia. Odpowiednie czynniki przeprowadzą ścisłe śledztwo, które tę zagadkę wyświecili.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 17 marca.

Waluta Koronowa.

I. Akcje bankowe za sztukę łącznie z kuponem bieżącym.
(Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda).

Bank polski dla rolnictwa, handlu, przemysłu 400—24	610—	—
Bank hipoteczny galic. 400—23	750—	—
Bank hipot. ziemny 400—24	485—	—
Bank powszechny kredytowy 200—10	305—	—
Bank przemysłowy 400—20	615—	—
Bank ziemski kredytowy galicyjski 400—24	560—	—

Tow. akc. Chodorów zredukowane 200—0	500—	—
Tow. akc. fabr. kart 200—6	390—	—
Tow. akc. Gafota 200—0	400—	—
Tow. akc. Górka 200—14	1200—	—
Polska nafta M. 500	1350—	—
Polskie Tow. handlowe 200—	470—	—
Tow. akc. Przeworsk 1000—80	2600—	—
Tow. akc. Rakszawa 200—13	500—	—
Zakłady elektr. „Siersza” 200—6	300—	—
Tow. akc. Wang 200—0	275—	—
Tow. akc. Zieleniewski 200—10	1200—	—
Lwowski akc. Zakład zastaw. 400—14	460—	—

Listy zastawne za sto kor. (bez kuponu bieżącego)

Bank polski dla handlu i przem. 4i pół proc.	100—	101—
Bank hip. gal. 4 i pół proc.	103—	104—
Bank hip. gal. 4 proc.	101—	102—
Bank hip. ziemel. 4 i pół proc.	103—	104—
Bank kraj. gal. 4 i pół proc.	104—	104.50
Bank kraj. gal. 4 proc.	101—	102—

II. Akcje Towarz. handlowych i przemysłowych.
Tow. akc. browarów lwowskich 500—60 1000—

Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół proc.	106—	107—
Tow. kred. gal. ziem. 4 proc.	100—	102—
Bank kred. ziem. 4 i pół proc.	101—	102—

Obligacje za 100 kor. (bez kuponu bieżącego)

Komun. Banku kraj. 4 i pół proc.	103.50	104.50
Komun. Banku kraj. 4 proc.	97.50	98.50
Koleje lokal. Banku kraj. 4 proc.	97.50	98.50
Pożyczka kraj. galic. z r. 1893, 4 proc.	99—	100—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1904, 4 proc.	99.50	100.50
Pożyczka kraj. galic. z r. 1905, 4 proc.	99.50	100.50
Poż. kraj. galic. z r. 1908 4 proc. (szkolna)	99—	100—
Poż. kraj. z r. 1913 4 i pół proc.	99—	100—
Poż. kraj. z r. 1914 4 i pół proc.	99—	100—
Poż. m. Lwowa z r. 1896, 1900 i 1911 4 proc.	93—	94—

Waluty.

Ruble carskie (po 100)	260—	280—
„ „ (po 500)	265—	285—
„ „ drobne	240—	260—
Ruble Dumskie (po 1000)	70—	80—
„ dumskie (po 250)	65—	75—
Karbowanice (po 1000)	12—	15—
Grzywny (po 500 i wyższe)	18—	22—
100 franków franc.	1600—	1800—
100 franków szwajc.	3500—	3700—
1 funt szterlingów	750—	850—
1 dolar ameryk.	200—	220—
1 dolar kanad.	170—	190—
100 marek niem.	280—	300—
Marki niemieckie po 1000	260—	280—
100 lei rumuńskich	320—	340—
Liry włoskie	1200—	—

Dewizy.

Wypłata dewiz Londyn	750—	850
„ „ Paryż	1650—	1850 1742
„ „ Zurych	3700—	3900
„ „ Praga	205—	285 271
„ „ Wiedeń	89—	99 94
„ „ Berlin	300—	320 —

Rata bankowa.

Stopa eskontowa P. K. P. 6%.

DEWIZY SZWAJCARSKIE.

Zurych, 17 marca.

(PAT.). Kursy dewiz: Berlin 7.35 (6.25), Praga 6.90 (6.40), Nowy Jork 594 (595), Paryż 43 (43.25), Bruksela 44.50 (44), Sztokholm 118.50 (119), Madryt 102.75 (104.25), Wiedeń 2.50 (2.40), Holandia 220 (218), Londyn 21.46 (21.55), Mediolan 31.80 (32.25), Kopenhaga 99.50 (100), Chrystiana 103 (104), Buenos Aires 265 (265).

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, ul. Sokoła 4.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń
otwarty przez cały dzień do godziny 7. wieczorem bez przerwy.

W CENTRUM MIASTA!

Przy istniejącym wytwornie urządzonej interesie jest do wydzierżawienia obszerny, prawie całkowicie urządzonej lokal na restaurację. Kombinacje: nowo wstępujący może samodzielnie prowadzić restaurację na własny rachunek, albo wspólnie z właścicielem wyżej wspomnianego interesu, względnie może przystąpić jako wspólnik do całości interesu Zgłoszenia osobiste M. T. Krzysztofowicz, Lwów, Sokoła 4, II. p. w czasie między 5 a 6-tą wiecz. 21306

Nauczyciela Polaka, do ucznia 3-ciej klasy gimnazjalnej, poszukuje Zarząd dóbr Żydaków, poczta w miejscu. 21290

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Obszerne lokalności suterynowe z wchodem od ulicy, nadające się na skład win lub inne przedsiębiorstwo przemysłowe, w śródmieściu zaraz do wynajęcia pod „Śródmieście” do Adm. „Gaz. Wiecz.” 21231

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Majątek ziemski 700 morgów o dobrej glebie i korzystnym położeniu nie daleko Lwowa tylko doświadczonego i zasobnemu rolnikowi do wydzierżawienia. Wiadomość u adw. kata Schönbacha, Słowackiego 4 między 4—6. Pośrednictwo bezwarunkowo wykluczone. 21254

Hafty, koronki (wałemiemes) woalki, poabródki, podwiązki w większej ilości do odsprzedaży. „Lorma”, plac Smolki 1 a. 21253

Zęby sztuczne białe i złote bez podniebienia, korony, naprawy w jednym dniu, uskutecznia Instytut dentystyczny przy ul. Kochanowskiego 16. 21236

Papiery, stare akta, kupuje. Fabryka papieru Fujna. — Bliż za wiadomości: Sekler, Krasiwickich 8. 21124

Krakowskie na austriackie, P. K. L. 6 hl., wszelkie wartości feldpostów kupię lub zamienię. Zgłoszenia nadsyłać do Adm. „Gaz. Wiecz.” pod „Znaczek”. 21269

Antyczna komoda, biurko oraz stolik do sprzedania, przy ul. Romanowicza 10, mezzanin, drzwi 1, między godz. 2 a 4. 21264

FILATELISTYKA

Kupuję wszelkie znaczki europejskie i polskie. Oferty pod „Marki” do Adm. „Gaz. Wiecz.” 21212

Poszukuję 5-koronówki Felapost II. Płacę za nią najwyższe ceny. Zgłoszenia do Administracji pod „Feldpost” z podaniem ceny. 21211

Wejść w kontakt z filatelistami. celem wymiany, kupna, wzajemnego kompletowania zbiorów etc. Zgłoszenia pod „Zaciekły kolekcjoner” do Admin. 21210

Kupię nowy, albo też w dobrym stanie będący album poważnej marki Najchętniej typu „Kosmos”. Adm. „Gaz. Wiecz.” pod „K smos”. 21209

Odstąpię wzgl. zamienię pewną ilość lewantyńskich marek austriackich rozmaitego typu. Podstawa katalog Michla. Do Administracji „Gazety Wieczornej” pod „Lewant”. 21238

Kto mi oznaczy marki tureckie nie podane w katalogu Kohla, Michla ani Senfa, za wynagrodzeniem wedle umowy. Zgłoszenia pod „Balkan”. 21207

Kupuję, sprzedaję, zamieniam różne marki pocztowe bez względu na ilość. Zgłoszenia: Mieczarunia, ul. Łyczakowska 6. 21194

Marki pocztowe polskie, ukraińskie, austriackie feldpost i inne, jakoteż zbiory kupuje „Fila.elista”, Lwów, Kościuszki 1. 21268

ROZMAITE

Dr. M. WIKTOR przy pl. Maryackim 7, u zbliżu ul. Kopernika, oryduje w chorobach zębów, jamy ustnej, gardła i nosa. Wyjmowanie zębów bez bólu. Pracownia sztucznych zębów w kauczuku, złocie i platynie. — Otwarty od 10—6 bez przerwy. 21164

Kapelusze i woale żałobne, modne i tanie poleca M. Topolnicka, Kopernika 1, nad apteką Mikołascha 20/16

Walcie młyńskie, Perlaki, Cyndry, Turbiny, Pasy poleca „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 20737

Dr. Lauterstein, lekarz chorób wewnętrznych, oryduje ul. Pańska 16. 20315

Kotły, maszyny parowe, lokomobile, motory, turbiny poleca „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 20738

POSADY I PRACE

Notaryusz w Ustrzykach poszukuje solicytatora biegłego w sprawach spadkowych. 21218

Akademik początkujący „technik” da 2000—3000 kor., za wyrobienie posady przy kolei. Zgłoszenia listowne pod „Akademik” poste restante Tarnopol 21199

Panna do kasy z lepszego domu zostanie przyjęta w Perfumeryi „Alba”, Lwów, Halicka 51. 21177

Natychmiast poszukiwana: rzadca, leśniczy, nauczycielka, Francuzka, panna do bufetu, wsze ka służba dworska, domowa, restauracyjna i kawiarniana. — Biuro A. Dzinganowskiego w Stanisławowie. 21144

Wdowa po urzędniku, inteligentna (lat około 40), bezdzietna, przyjmie zajęcie do ekspedycji w magazynie, sklepie lub podobne. Zgłoszenia do Adm. „Gaz. Wiecz.” pod: „Pedantka”. 21270

REFLEKTANCI NA WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ EKSTRAKTU - WORRI

mogą pertraktować osobiście we Lwowie ul. Kałecza 20, l. p. m. 3.
do dnia 25. b. m. codziennie od 2-3-ciej.

21300

Poszukuję pożyczki 40.000 lub 80.000 kor. na 10 proc. pożyczki hipotecznej gruntowej. Zgłoszenia do Administracji. 20911

Pracownia krawiecka, ul. Marka 6, przyjmuje wszelką robotę krawiecką cywilną i wojskową, nicówki, przetrótki, czyszczenia oraz do sprzedania zarzutka, ubranie marynarkowe, zarzutka, 2 par spodnek dla chłopców. 21292

Zgubioną kartę zwolnienia z wojska Jana Hermituka, unieważnia się. 21281

Unieważniam skradziony mi dokument wojskowy, kartę zwolnienia na nazwisko: Stanisław Warcholak, urodz. w roku 1889. 21295

Osoba stara, ciężko chora, w najgorszym materialnym położeniu, błaga serca litościwie o żywność i odzież: Wanda Milerowicz, ul. św. Antoniego l. 7 (w suterenach). 21293

Akuszanka z Warszawy
przyjmuje zamówienia, udziela porad pod dyskrecją ul. Asnyka 9, drzwi 2, A. Lutkowska. 2298

WZORY!! do haftu białego angielskiego. — Richelieu, monogramy w wielkim wyborze, wzory na suknie odbija szybko. 20416
ZAKŁAD HAFTÓW ul. Akademickie l. 22, I. piętro.

URZĄDZENIA wodociągowe, gazowe, centr line ogrzewanie wykonuje starannie 20679

A. tur BOLEK, ul. Byczakowska 7.

Bluzki zaw Jane pl. 65 — we wszystkich kolorach hurtownie i detalicznie poleca Magazyn 21064

MANNRA Lwów, Sykstuska 2.

NA SEZON LETNI
przyjmuje się kapelusze damskie i męskie do farbowania i przefasonowania według najnowszych modeli paryskich. Dla przejrzystych w 24 godzinach.
Fabryka kape uszy S. FLINK
Lwów, ul. Krakowska l. 1. 21303

KOLPORTERÓW
do roznoszenia gazet poszukuje się natychmiast.
Zgłoszenia do Administracji „Gazety Wic-zornej, Sokoła 4.

Koncern naftowy „DU NORD“
Lwów, Kraskich 18 a

Poszukuje urzędników, którzy pracowali w rafineriach nafty, urzędników posiadających znajomość zakupna — urzędników posiadających znajomość administracji towa-rzami technicznymi i elektrotechnicznymi.

Reflektuje się tylko na ruty-nowane siły o pierwszorzędnych referencyach.

Poszukujemy również ruty-owa-nych chłopców do posług biurowych.
Zgłoszenia osobiste w Biurze KONCERNU między godziną 9—12 i 3—6. 21106

Konces. Agencya
„CELERITAS“
Lwów, Jagiellońska 17.

Poleca kupno:

Kamienica nowa, najsolidniejsza budowa, pełny komfort, marmur, schody, wkład 500.000 Mk.

Kamienica 3-piętrowa a wolne lata, pełny komfort, system kurytarzowy, stajnia i wozownia ogrod. Cena: 2.000.000 Mk.

Kamienica 2-piętrowa, boczna Leona Sapiehy, wolne lata, komfort. Cena: 330.000 kor.

Kamienica 2-piętrowa wolne lata, częściowy komfort. Cena: 220.000 kor., wkład: 150.000 kor.

Kamienica 2-piętrowa ul. Hausnera, brama wjazdowa ogrod. Cena 190.000 Mk. 21230

Oraz wiele innych kamienic!

Agencya przeprowadza wszelkie transakcje uczciwie i bez wyzysku.

100 - KROTNY
zysk daje pieniądz wydany na reklamę w Gazecie „Wieczornej“ i „Porannej“.

Rowery, maszyny do szycia, gramofony, płyty,
oraz wszelkie przybory do tychże, poleca
MALWINA ROSENMANN
Lwów, Jagiellońska 17. 21077

AKUMULATORY elektryczne
Dynamo maszyny
do nabycia w biurze inżynierskim „Technika“,
Lwów, Lenartowicza 12.
Poszukujemy przewodów miedzianych, oraz odpadki miedzi ze dobrą zapletą. 20469

„POLSKI GLOB“ Towarzystwo transportowe - handlowe Spółka z ogr. por.
Zaloż. w r. 1869. — przedtem GGLDLUST i S-ka. — Zaloż. w r. 1869.
w Krakowie, ulica Potockiego 3.
Filie: Wiedeń, VIII. Schloßlg. 24. — Lwów, pl. Halicki 15. — Braiła, Palais Generala. — Szczakowa-Granica, Nadbrzezie.
Specyjalna komunikacya do i z Polski, Ukrainy, Rosyi i Rumunii. Zastępcy na znaczniejszych pogranicznych i portowych stacyach. Własne obszernie magazyny. Przewoz mebli patent, wozami i przechowywanie mebli.
Telegramy: „GLOB“. — Konto czek. Poest. Kasy oszcz. nr. 141.394. Rachunek bież. w Gal. ake. Banku hipotecznym we Lwowie. 20905

WOZY
SIECZKARNIE, MŁYNKI, BRONY, KIEPASY, ULE
WYRABIA MASOWO
„OŚWIĘCIM“
FABRYKA MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH
W OŚWIĘCIMIU (Małopolska). 18767

Księgarnia H. Altenberg, G. Seyfarth, E. Wende i S^{ka}
Lwów, Hotel George'a
poleca ciekawe powieści: 21104
H. Barbusse, PIEKŁO M 21-60
J. Bartmański, Z ciężkich czasów obrazki
wesole część II. M 31-20
St. Dzikowski, GRACZ M 24—
Frank Heller, Finanse wielkiego księcia.
Humoryst. powieść kryminalna M 19-20
M. Renard, Dziwy Dr. Lerne'a, powieść
sensacyjna M 28-80
Milko J., Awantura M 19-20
O. Soyka, Pojedynek mocarzy, powieść
kryminalna M 16-80
J. Łada-Walicka, NA STRAŻY, obrazki
z walk kresowych M 12—
M. Leblanc, ODEŁAMEK POCISKU M 36—
C. Farrère, DOM LUDZI ŻYJĄCYCH,
powieść sensacyjna M 19-20
Wszędzie do nabycia. **Porto przesyłki M 3—**

„FORTUNA“
Koncesjonowana Agencya pośrednictwa kupna i sprzedaży kamienie i majątków ziemskich FRANCISZKA MUSZAKA Lwów, Friedrichów 8, poleca do kupna kilka rentowych kamienie, will i majątków ziemskich w całej Małopolsce. Przeprowadza wszelkie transakcje w zakresie pośrednictwa wchodzące z wszelką dokładnością i jak najrychlej. Niemniej przyjmuje w komis wszystkie wyżej wspomniane dobra i majątki.
Gramofony i płyty
poleca
NATAN SEEL
LEGIONÓW 43.

BANK KUPIECTWA POLSKIEGO

(dawniej Galicyjski Akcyjny Bank Kupiecki)

na mocy zezwolenia Ministerstwa Skarbu z 11/XII. 1919 podwyższa kapitał akcyjny do 20,000.000 Mk. p. w drodze emisji 85.000 sztuk nowych akcji po 200 Mk. pol.

W myśl tego zezwolenia i statutu nowe akcje nominalnej wartości 200 Mk. pol. nabyte być mogą w połowie i w stosunku dwie nowe akcje za każdą jedną starą.

Przez dotychczasowych akcjonariuszów po 250 Mk. p. za sztukę
Przez nowych reflektantów po 275 „ „ „ „

O terminie, do którego dotychczasowym akcjonariuszom przysługuje prawo pierwszeństwa w nabyciu nowych akcji, rozstrzygnie Walne Zgromadzenie.

Wpłaty uwzględnione będą w porządku chronologicznym, przyczem Zarząd zastrzega sobie prawo nieuwzględnienia poszczególnych zgłoszeń.

Kwoty wpłacone i uwzględnione do 1-go lipca 1920 roku oprocentowane będą po 4%, zaś od 1-go lipca 1920 partycypują pro rata w dywidendzie za rok 1920.

Za rok 1918 wypłacono akcjonariuszom 8 prc. dywidendy.
Za rok 1919 Wydział Wykonawczy R. N. proponuje 9 prc. dywidendy.

Ewentualne nadpłaty ponad 20,000.000 Mk. pol. na życzenie uwzględnionych reflektantów mogą być policzone na poczet dalszych zamierzonych emisji z oprocentowaniem 4% aż do dnia, w którym przyznane im będzie prawo poboru dywidendy.

Bank jest w toku otwarcia oddziałów we wszystkich dzielnicach Polski. Dotychczas funkcyjną oddziały w następujących miejscowościach:

Gdańsk, Wollweberstrasse 27 (Dom własny);

Kraków, Pijarska 1. 2.;

Lublin, Krakowskie Przedmieście;

Lwów, Halicka 19 (Dom własny);

Przemyśl (Dom własny);

Sanok (Dom własny);

Warszawa, Szkolna 10.

Zastępstwo interesów Polskiego kupiectwa na Amerykę objął rdzennie polski Broadway National Bank of Buffalo.

Wpłaty na akcje przyjmują wszystkie własne Oddziały Banku i wszystkie poważniejsze instytucje finansowe w kraju, zaś w Małopolsce:

BANK KRAJOWY WE LWOWIE i WSZYSTKIE JEGO ODDZIAŁY;

BANK HIPOTECZNY WE LWOWIE i WSZYSTKIE JEGO ODDZIAŁY;

BANK PRZEMYSŁOWY WE LWOWIE i WSZYSTKIE JEGO ODDZIAŁY

GAL. ZIEMSKI BANK KREDYTOWY WE LWOWIE i WSZYSTKIE JEGO ODDZ.;

AUSTR. ZAKŁAD KREDYTOWY — FILIA WE LWOWIE.

Dotychczasowi akcjonariusze mogą wpłacać tylko we własnych Oddziałach Banku.

Dewiza Banku Kuptectwa Polskiego:

POLSKI HANDEL W POLSKICH REKACH!
Zarząd.

20802